

Vadat űző kutyafalkák

Felelőtlen állattartók

Fotó: dr. Borka Vítális Levente

Felháborítónak tartják a környezetvédők és az állatmentők a megye vadállományában egyre nagyobb méreteket öltő pusztítást. Az utóbbi hetekben több tíz olyan esettel szembesültek az állatvédők, amikor őzeket sebesítettek, illetve csonkoltak meg a gazdáik által elcsapott, erdőn-mezőn csatangoló kutyák. Az érem másik oldala a termésük tönkretételéért dühöngő gazdák, akik szerint a vadgazdálkodásból ők évről évre csak a tetemes károkat tapasztalják.

Szer Pálosy Piroska

Az utóbbi időszakban elszaporodott esetek kapcsán Borka Levente állatorvost kerestük meg, aki megerősítette, hogy egyre nagyobb méreteket ölt a kóbor és juhász kutyák garázdálkodása Maros megyében, ahol évről évre egyre több olyan esettel találkozunk, amikor vadállatok életének a megmentéséért kell küzdenek. A közösségi oldalakon fotókkal is illusztrálták, milyen mértékű pusztításokat okozhatnak a gazdátlan, táplálék miatt vadászatra kényszerülő kóbor ebek a vadállományban.

Az utóbbi években a támogatások mértékével megnőtt a juhállomány, ezzel párhuzamosan a juhász kutyák száma is. Az Állategészségügyi (Folytatás a 2. oldalon)

A fa átváltozásai

Teremtés, anyaság, nőiség, fa – kulcsszavakban talán így lehetne körvonalazni Bartha Beatrix alkotói világát, amelybe csüörtök este nyerhetek bepillantást a marosvásárhelyi művészetbarátok.

2.

A festészet presztízsét kellene megemelni

Néhány hete részletesen ismertettük mellékletünkben a magyar könyvpiac egyik nagy sikerű újdonságát, Nyáry Krisztián Festői szerelmek című kötétét és a budapesti Kieselbach Galéria ehhez kapcsolt tartalmak katalógusát, a Molnos Péter szerkesztette Festők, múzsák, szerelmek című albumát. Tudósítottunk arról a hatalmas érdeklődésről is, ami a galéria könyvhöz társított, rendkívül szép, novemberi kiállítását övezte a magyar fővárosban.

3.

Izzó metaforák Marosvásárhelyen

Ritkán láthatunk egyszerre ennyi értékes, érdekes, művészi és szokatlanságában is igényes, figyelemre méltó üvegmunkát, kerámiát, tűzománcot, ékszer, fém kisplasztikát. Ötletzi-porkák és konceptuális, formai telitalálatok hökkentik meg a szemlélőt a három teremben és az emeleti szinten.

4.

Arany-emlékév – Emléktúra a költő tiszteletére

Emléktúra indult csüörtökön a kétszáz éve született Arany János tiszteletére, az egy éven át tartó Arany-út program egy romániai és három magyarországi várost érint.

6.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

AKCIÓ! 50%-os ÁRKEDVEZMÉNY!

Január 16. és március 15. között minden nyugdíjas ügyfelünknek **50%-kal olcsóbban** kínáljuk a műanyag lencsét.

Az akció érvényes:

- nyugdíjasok számára közellátó szemüvegre
- műanyag American Standard (Italy) szemüveglencsére a következő dioptriatarományra: 0 ± 6 sph és 0 ± 6/2 cyl (amíg a készlet tart)

Iskolások és egyetemisták figyelmébe!

Január 16. és március 15. között minden iskolás és egyetemista ügyfelünknek

50%-kal olcsóbban kínáljuk az antireflex védőréteggel ellátott műanyag lencsét.

Az akció érvényes:

- műanyag American Standard HMC (Italy) szemüveglencsére a következő dioptriatarományra: 0 ± 6,0 sph és 0 ± 6/2 cyl (amíg a készlet tart)

Marosvásárhely:

- Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- Dózsa György utca 60. sz. Tel: 0265/265-205
- Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen: Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta: Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282

A Danubius Hotelben. Tel. 0742-100-323

JAPÁNSZTRÁJK

SZERKESZTETTE:
NAGY MIKLÓS KUND
1270. sz., 2017. március 4.

200 éve született Arany János

A vígasztaló

*Mi a tűzhely rideg háznak,
 Mi a fészek kis madárnak,
 Mi a harmat szomju gyepre,
 Mi a balzsam égő sebre;
 Mi a lámpa sötét éjben,
 Mi az árnyék forró délben...*

*Smire nincs szó, nincsen képzet:
 Az vagy nekem, oh költészet!*

*Ha szívemet társi szomja
 Emberekhez vonva-vonja,
 De majd, mint beteg az ágyba,*

*Ha az élet útja zordon,
 Fáradalmi fájva hordom,
 Képemen kel búbarázda,
 Főmön a tél zúzmaráza:
 Néhol egy-egy kis virág nyit,
 Az is enyhít egy parányit:
 A virágban téged lellek,
 Öröme a kietlennek!*

*Visszavágyik a magányba:
 Te adsz neki puha párnát,
 Te virrasztod éji álmát,
 S álmaiban a valóság
 Tövisei gyenge rózsák.*

*Jókedvem te fűszerezed,
 Bánatomat elleplezed,
 Káröröm hogy meg ne lássa,
 Mint vérzik a seb nyílása;
 Te játszol szívárvány-színben
 Sűrű harmatkönnyeimben,
 S a panasz, midőn bevallom,
 Nemesebb lesz, ha kidallom.*

*Verseimben van-e érdem:
 Sohse' bánom, sose kérdem;
 Házi mécesem szelíd fénye
 Nem hajósok létreménye,
 Nem a tenger lámpatornya,
 Mely felé küzd száz vitorla,
 Mely sugárát hintse távol...
 Elég, ha nekem világol.*

Az ablakban... Haller József grafikája

A festészet presztízsét kellene megemelni

Beszélgetés Kieselbach Tamás műkereskedő, műgyűjtővel

Néhány hete részletesen ismertettük mellékletünkben a magyar könyvpiac egyik nagy sikerű újdonságát, Nyáry Krisztián Festői szerelmek című kötetét és a budapesti Kieselbach Galéria ehhez kapcsolt tartalmas katalógusát, a Molnos Péter szerkesztette Festők, műzsák, szerelmek című albumát. Tudósítottunk arról a hatalmas érdeklődésről is, ami a galéria könyvhöz társított, rendkívül szép, novemberi kiállítását övezte a magyar fővárosban. A tárlat vége felé kértünk interjút az egész akció kezdeményezőjétől, Kieselbach Tamástól, a galéria vezetőjétől, aki a téli aukciójuk előkészítése teljében is szakított időt a beszélgetésre. Alább közöljük az interjút.

Nagy Miklós Kund

– Számítottak ekkora érdeklődésre?
 – Számoltunk a sikerrel, de ekkorával mi sem. A festészetnek akartunk sikert szerezni, ezért csináltuk a kiállítást. És ezért fogtam össze Nyáry Krisztiánnal, Molnos Péterrel, hogy a magyar festészetre olyan figyelmet tudjunk irányítani, ami szerintem jár neki, de nem kapja meg.
 – Könyv kellett fel hírtelen a figyelmet a festők, a festészet iránt. Irodalmi siker vetült át a képzőművészetre?
 – Igen, én felelősnek érzem magam a festészetért, és úgy gondoltam, hogy Nyáry Krisztián magyar írókról írt nagy sikerű könyve olyan előzmény, amely a festőkre vonatkoztatva is sikerrel folytatható. Négy évvel ezelőtt kerestem meg Krisztiánt, hogy hozzuk össze egy ilyen kötetet. Volt egy találkozás, egy ebéd, amely akkor valahogy nem kapott lendületet. Négy év teltével jelentkezett, hogy ő a saját könyvét megírta, kész van. Azt egészítettük ki Molnos Péter könyvé-

vel, ami tulajdonképp a kiállításához készült katalógus. Megrendeztük a tárlatot, amely alkalom arra is, hogy a kötetben szereplő művészek alkotásai életben is tanulmányozhatók, megtekinthetők legyenek. Visszakanyarodva a kérdés lényegéhez, ki kell jelentenem, hogy szerintem a festészet saját maga sajnos nem tudja kivívni azt a figyelmet, amit megérdemelne. Ezért is kértem az említettek segítségét. Kell a verbalitás, az emberek a beszédet, a szót, az írást sokkal jobban tudják értelmezni, könnyebben tudnak szöveg segítségével benyitni egy világba, mint csak a látvánnyal, vizualitással. Ebben kaphat segítséget az ember az irodalomtól. Kértem már segítséget a zenétől is, csináltam könyvet a magyar zene és a képzőművészet kapcsolatáról, a zenevilág hírnevét hívva a magyar festészethez.

– Köztudomású, hogy ön a magyar festészet egyik legjobb ismerője, rengeteg kiállítást rendezett, fontos könyveket jelentetett meg. A festők munkásságának ezt a megközelítését, ahol a nő van előtérben, mindaddig nem próbálta ki?
 – De igen. Nem ilyen formában, ahogy most Nyáry Krisztián megtette az életutak egymás mellé sorolásával. Én az életutak, történelmet egyben kezelem. A magánélet zajlik, szerencsés esetben érzem van benne, annak a hullámzását

sokan megélik. Környezetünkben, szeretteinknél is jelen van. És mindenkinek kapcsolódási lehetőség az irodalom is. Ha Tolsztojt olvassuk, akkor is tulajdonképp magunkat látjuk. Ez nagyon jó azonosulási lehetőség. De a magánélet mellett mindig ott van a szélesebb történet, a történelem is. A magyar festészet megismeréséhez ennek a történelmi háttérnek az ismeretére is szükség van. Persze a személyes alkotói életek elmesélése sem hiányozhat. Ha valakit csak a szerelmi szál érdekel, az se baj, megtalálja, de a történelemről is minél többet tudnunk kellene. Ön például Marosvásárhelyről jött erre a beszélgetésre. Mi itt élünk ebben a galériában, nagy szenvedéllyel dolgozunk, és normálisnak tekintem, hogy itt van a barátom, kollégám, Máthé Ferenc, akivel együtt nyitottuk a galériát. Ő Marosvásárhelyen született, de Budapesten él, több más kollégám is Erdélyből származik. Egy szomszédos országból. Mások pestiek vagy magyarországi vidéki származásúak. Ha ezt valakinek elmondom Amerikában, nem érti. Nekünk normális. Ott született, átjött, most itt van. De csak ebben a villanásban annyi történelem van, ami sok mindenre adhat magyarázatot. Magyarázat lehet arra például, hogy mi itt miért nem ismertük a magyar festészet Nagybanánynál készült műalkotásait, miért nem ismertük azokat, akik ott maradtak és ott alkottak, vagy itt alkottak, de a műveiket ott őrizték. 1989 után kezdtük megismerni igazából a nagybányai művésztelep és a neós generáció alkotásait. Azokat, akik a húszas, harmincas, negyvenes években készültek, és még mindig nincsenek teljesen integrálódva a magyar festészet történetébe. Vagy szólhatnék egy másik irányú eltávolodásról is, azokról, akik innen emigráltak és mentek el nyugatra. És a Felvidékről még nem is beszélünk, meg sok minden egyébről. De ahhoz, hogy a magyar festészetéről beszéljünk, el kell mondanunk az életek történetét, azt, hogy a történelmi traumák következményeként azok miképpen alakultak. Első világháború, tanácsköztársaság, Trianon, emigráció és sorolhatnám tovább. A magánéletük szála, annak az izgalmá, olvasási felülete arra is megadja a lehetőséget, hogy egy személyes sorsban a történelmi háttér is kibontakozzon.

(Folytatás az 5. oldalon)

Búcsú Haller József festőművésztől

Nagy Miklós Kund

Ha a szó válságba kerül, mert nem képes pontosan kifejezni, amit közölni szeretnénk, a művészet mindig kisegíthet. A művészetek személyes hangvételi, öntörvényű képviselői azt is érzékeltetni tudják, sőt azt fogalmazzák meg leginkább, amit szóban elmondani nem lehet. Az érzelmek, lelkiállapotok, szellemi üzenetek ilyen egyéni hangú, sajátos világlátással és értékes gondolatokkal telített, nagy műveltségű egyénisége volt Haller József, akitől – keresve a megrendülés illő igéit – most búcsúznunk kell. Olyan igaz művész, akinek mindig volt megszívlelendő üzenete, és ezt olyan egyszerű, egyedi látványba tudta önteni, hogy azzal nemcsak a műélvezet örömeit továbbította embertársainak, de a belső megtisztulás, az önvizsgálat igényét is elindította bennünk. Sokoldalú, mindegyre megújulni képes alkotó volt: egyetemi végzettsége szerint szobrász, de valójában grafikus, festő, díszlet- és bábtervező, könyvillusztrátor. Ahogy ő mondta nemegyszer magáról, képzőművész, aki rajzol. Igen, a rajz volt mindene már kisgyermekkorától. A rajzolás izgalma, a papír fehérsége kínálta kihívás, amely annyira lázba tudta hozni, az alkotásnak, a teremtésnek az a kivételes pillanata, amikor már csak ketten maradtak: a papír és ő, és meghúzhatta az első vonalat,

amely aztán töprengést kiváltó, bámulatos fekete-fehér metaforává, tömör kompozícióvá kerekedett. „A rajz nálam magánügy, olyan, mint a szerelem, nem tartozik másra” – vallotta egy interjúban. Hogyne tartozott volna! Grafikáinak számtalan híve van itthon és külföldön is sokfelé. Festményeinek is természetesen, sokan úgy tartják, hogy ő volt mifelénk a pasztellek egyik legavatottabb mestere.

Döbbenetes, hogy múlt időben kell beszélünk. Haller József hosszú évtizedeken át az alkotó energiák fiatalító erejét példázta Marosvásárhelyen. A város kulturális életének egyik olyan örökmozgó, tevékeny jelesét tisztelhetjük személyében, aki példás igényességgel folyamatosan dolgozott, és gyakran vállalta a megmérettetést, szívesen mutatta be friss alkotói termését egyéni és csoportos kiállításokon. Gazdag, magas színvonalú életművet hozott létre közel hat évtizedes pályája során. Úgy, hogy műtermében szinte mindig megcsodálhattunk egy újabb tárlatra kész anyagot. A hirtelen jött és súlyosbodó betegség megakadályozta, hogy a január 24-re, 82. születésnapjára tervezett kiállítását megnyissuk a Bernády Házban. A március 24-i megnyitón sajnos személyesen már nem lehet jelen. Becses hagyatéka azonban megmarad, és nem csak a helyi értéktár kincseként tarthatjuk elevenen a köztudatban. Országos és távolabbi kitekintésben is joggal érdemel figyelmet. Művészetének „maisága és időtlensége, képeinek klasszikus szépsége,

Haller József és festménye a 80. születésnap kiállításán

mediterrán harmóniája, vonalainak az eleganciája”, tónusainak pasztell érzékenysége egyaránt ezt indokolja.

Őt magát engedjük égi útjára, sok kedves barát várhatja ott fent. Vajon ennek az otlétnek a képe lebeghetett lelki szemei előtt akkor, amikor több mint két évtizeddel ezelőtt így fogalmazott önterjűjében? „Itt

állok... tehetek másként? És nézek persze. Kinézek talán egy ablakon, és várom, hogy a képbe belépjen egy vonal, amit érdemes meghúzni. Még ma. Esetleg holnap.” Mindörökké immár, tegyük hozzá. És csend lesz, végtelen csend, amit ő saját bevallása szerint annyira szeretett.

Legyen békés a pihenésed, Jóska!

Izzó metaforák Marosvásárhelyen

...Ahogy az ország különböző művészeti központjaiban élő alkotók megálmodták, megformálták kerámiában, üvegben, fémbe, vagy azok ötletes, elképesztő egyvelegében. Kolozsvárról kiindult kezdeményezésről van szó, országos biennáléről, amely hatodik alkalommal, 2016 őszén került közönség elé, majd vándorkiállításoként jutott el Besztercére, onnan pedig a marosvásárhelyi Kultúrpalota földszinti galériáiba. Amint a rangos tárlat kurátora, dr. Andrei Florian, a Kolozsvári Képzőművészeti és Design Egyetem tanára a február 17-i megnyitón elmondta, nem egyedi jelentkezésre szánták a bemutatkozást, nyitottak a helyiek szándékára, rendszeresíteni szeretnék a biennálé vásárhelyi bemutatását is. Városunk közönsége lenne a fő nyertes, ha az elképzelés megvalósulna, hiszen egy ilyen gyakorlatnak köszönhetően olyan elismert, kiváló művészekkel és munkáikkal találkozhatnánk, akik a műfaj legjobbjainak számítanak Romániában, többet közülük nemzetközileg is jegyeznek. A megnyitón például jelen volt Arina Ailincăi keramikumművész, a Romániai Képzőművészek Szövetsége alkotói díjának legutóbbi nyertese, akinek a műveit a világ számos centrumában kiállították, kitüntették. A kincses városból más művészek is részt vettek a tárlatnyitón, amely az eseményhez méltó nagy érdeklődésnek örvendett a Maros megyei alkotók és művészetbarátok körében is. A kiállítást egyébként azóta is élénk érdeklődés övezi. Jól megérdemelten.

Ritkán láthatunk egyszerre ennyi értékes, érdekes, mives és szokatlanságában is igényes, figyelemre méltó üvegmunkát, kerámiát, tűzzománcot, ékszt, fém kispasztikát. Ötletsziporkák és konceptuális, formai telitalálatok hökkentik meg a szemlélőt a három teremben és az emeleti szinten. A tárlatrendezésben is észrevehető a hozzáértő szem és kéz. „A kiállítás

ragyogó, koherens, templomi rend és absztrakció jellemzi, sűrűség benyomását kelti anélkül, hogy túlszűfolt lenne, és olyan meglepő egységet mutat, amely valóban sugárzó az izzásban született metaforák melegét” – mondotta Oliv Mircea műkritikus, a biennálé beszercei változatának kurátora. Egyetérthetünk vele. Bármennyire különböznek egymástól ihletben, stílusban, anyagban, fogantatásban, az alkotások kisugárzása külön-külön is érzékelhető, egymás közelsége nem oltja ki erőterüket. Ötvenöt egyéniség vállalkozott megmérettetésre, jól vizsgáztak. A néző nyilván kiválasztja a maga kedvenceit, de aligha akad valaki is, akinek a műve ne érdemelne ki kedvező értékelést.

Ősi foglalatosságok juthatnak eszünkbe, a keramikusság, üveg- és ötvösművesség, fémmegmunkálás gyökereihez mehetünk vissza gondolatban, szakralitás és pogány szertartások hangulata vonzhat magához, de mindez elszakíthatatlan a jelentől, amelyre megannyi utalás történik motívumokban, jelzésekben, gondolattársító metaforákban. Tűzben születtek ezek az öntörvényű műtárgyak, akinek a műveivel, vonzerővel töltötte fel őket az alkotás heve. Szakmai bravúr, parttalan inventivitás, pompás művészi megoldások és felfedezésre váró, rejtett szépségek, üzenetek marasztalják a kiállításon a látogatót.

A helyiek közül senki sem nevezett be a biennáléra, meghívottként viszont ott van Mana Bucur a korszerű kerámiamunkáival. És feltűnnek számunkra ismerősebb nevek, mint például Jakobovits Márta, Forró Ágnes, Deák Zsuzsa, Simona Kolozsi, Anastasia Vdovkina, Nagy Anna Mária, David Olteanu, akiknek az alkotásait már láthattuk itteni tárlatokon. Érdemes a többiekkel is megismerkedni. (N.M.K.)

Adina Ilinca üvegmunkái

Arina Ailincăi kerámiaja: Ikrek

Deák Zsuzsa: Totem

A Népújság
hirdetési irodájában
felvesszünk
APRÓHIRDETÉST
a kolozsvári
SZABADSÁGBA,
a csíkszeredai
HARGITA NÉPÉBE,
a sepsiszentgyörgyi
HÁROMSZÉKBE
és az aradi
NYUGATI JELENBE.

Üzleti sikereinek titka:
a jó **REKLÁM!**
Hirdessen a NÉPÚJSÁGBAN,
Maros megye legnépszerűbb napilapjában!

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
– szőnyegmosás
Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Fárgu Mureș	88,12	Sovate	102,12
Marosvásárhely		Szovátla	

r . a . d . i . o

Reghin	94,72	Slătioara	104,82
Szászrégen		Bogosvár	

A Koinónia Kiadó könyvajánlója

Isten és Stephen Hawking

Bár a cím valamiféle szoros kapcsolatot sejtet a leghíresebb ma élő tudós és Isten között, Stephen Hawking szerint a fizika nem hagy helyet Isten számára. Ehhez fűződő nézeteit Hawking *A nagy terv* című könyvében fejti ki, amely megjelenésekor tudományos és egyházi körökben igen nagy port kavart.

Az *Isten és Stephen Hawking* című esszé a brit elméleti fizikus és bestselleríró tételeit boncolgatja, a vallás és a tudomány kapcsolatát elemzi. A szerző, John C. Lennox oxfordi matematikaprofesszor, nem kíván vitatkozni Hawking tudományával, sokkal inkább ennek következtetésével nem ért egyet, miszerint az univerzumot nem Isten teremtette. A szerző azzal a megállapítással is szembeáll, mely szerint a tudományos tények nem férnek össze a csodák létezésével, Lennox szerint a tudomány nem zárhatja ki a csoda lehetőségét. A szerző elemzése szerint Hawking csupán feltételezi, amit bizonyítani akar, megfogalmazza azt a hitet, amely ateista világméretűre épül.

A könyv közérthetően, tömören és egyértelműen érvel tudományos, filozófiai módszerekkel próbálja bizonyítani a Hawking által leírtak ellenkezőjét, bizonyítékokat sorakoztat fel Isten léteire vonatkozóan. A kötet nyitott gondolkodásra sarkall, hiszen „Sohasem tudhatjuk, hogy van-e égér a padláson, amíg fel nem megyünk, és szét nem nézünk. Milyen kár, hogy egyesek jobban félnek attól az eshetőségtől, hogy Isten nyomára bukkanhatnak, mint attól, hogy égér ugrik az orruk elé”.

John C. Lennox logikus érvelései afelé mutatnak, hogy a tudomány és a vallás közötti ellentét látszólagos; a precíz, fizikai törvényekkel működő világon Isten keze lenyomatát láthatjuk.

Az *Isten és Stephen Hawking. Mégis ki tervezte a mindenséget?* című kötet a Koinónia Kiadó gondozásában jelent meg 2016-ban. Marosvásárhelyen megtalálható a Kobak és a Gutenberg könyvesboltokban, de a www.konyvter.ro vagy a www.koinonia.ro internetes oldalról kedvezményesen is beszerezhető. Gondolatébresztő mindenki számára!

Sajó Enikő